

— Tudi to še pride, dragica. Upaj!

— Ah da, saj upam, saj upam! In hrepenim!... Pa vidiš, včasih se me loti malodušnost in jeza. Sosebno tedaj, kadar vidim, kako debeli — tudi Cankar teh ne more — in drugi vsakdanji ljude peljejo na izprehod svoje otroke, postanem žalostna in nestrena. Vsi, vši imajo otroke, mislim, le midva nisva vredna te sreče.

— Pa tega ne smeš misliti. Bodи tudi v tem močna in plemenita, kakor si v drugih stvareh. In danes bodiva oba čisto dobra. Vidiš, kljub vsemu sva vendor takozelo srečna... Pozabiva in odpustiva vse hudo tega prvega leta in misliva samo na najino srečo, za katero morava biti Bogu hvaležna. Jaz pa Ti obečam, da se bom trudil, da bom vreden tvoje ljubezni in obečam tudi, da ti priborim ono socijalno stališče, katerega zaslužiš in v katem se Ti ne bo sramovati pred onimi, ki naju sedaj prezirajo. Samo bodi mi dobra, Ti moja, moja dragica!

Ona ga pogleda v oči, ki so bile vlažne. Od sreče prevzeta vsklikne:

— Ivan moj!

In njuni ustni sta se združili v iskrenem, lepem poljubu, zunaj pa je šumela burja v drevesnih vejah...

SVETU. VANDA.

Kaj pa se končno le hoče?

Ustreči svetu ni mogoče!

Flegmatično če se držiš in mrtvi si tercijalec, klerikalec in filister!

Z nasprotjem si ustreči meniš? — Žrto i v tem slučaju smeš se zvati med tujimi ko v družbi z brati.

Zato pa ne odhajaj s pota,
če čuješ zlobni glas kroliota,
a s svetom pleši, smejaj se in rajaj.
Ko svet nori, solzā in tuge mi ne kaži.
Le takrat lice kremži, z glavo majaj,
ko svetu z znakom žalovanja
obrazdi lice sad spoznanja.

JAVNA PREDAVANJA. NADA.

Precej časa že opazujem razvijanje ženskega gibanja v drugih narodih in primerjam s tem, kar se pri nas evfemistično tako nazivlje. Žalibog, reči moram, da jaz pravega ženskega gibanja na Slovenskem pri najboljši volji le malo opazim. Kakor so vse naše razmere v primeri z razmerami drugih narodov mizerne, tako je mizerno tudi razvijanje ženskega vprašanja na Slovenskem.

Res je sicer, da se je zadnji čas marsikaj storilo v probajo slovenskega ženstva: ustanovila so se društva sè strogo prosvetnimi in utilitarnimi nameni; v književnosti se je pojavila cela vrsta ženskih imen; naše glasilo razpravlja o mnogih aktuelnih predmetih, ki se tičejo slovenskega ženstva; vnela se je semtertje tudi živahna polemika o spornih vprašanjih.

Toda polemika se navadno zvaja na osebno polje; nasprotnikom »Slovenke« se izvečine ne gre za stvar, marveč za osebe, in kedar se to zgodi, mora pač prenehati vsaka menjava misli. Drugi zopet zrejo s svojega visokega prestola zaničljivo dolna nas uboge slovenske ženske; na naše poštene napore, ko hočemo povzdigniti moralno in materialno stališče slovenskega ženstva, odgovarjajo s puhlimi pušicami, s pamfleti, ki nič ne pridobe na svoji bistveni vrednosti vsled tega, ker se pojavitajo v našem prvem književnem listu.

Ne morem biti povsem zadovoljna niti z našimi pisateljicami, najmanj sama s seboj. Leposlovne stvari, izvirajoče iz peres naših pisateljic — imajo po mojem mnenju premalo pristno ženskega na sebi; malone vse to bi lahko napisal tudi kak mož. Ženska duša se nam v dneskih slovenskih pisateljic bore redko kdaj odkriva. Kar pa še bolj obžalujem, je to, da je na spisih naših pisateljic tudi zelo, zelo malo slovenskega. Skoraj vsemu, kar pišemo, je utisnjen pečat tujega upliva.